

דעות אחרונות

deot@yediote.co.il

יזהר הס • ושוב חוק הגיור

דו"ח נסים ונפלאות

תאמינו או לא, חוק הגיור עולה שוב לדיון. לפני כמעט שנה, כשבג"ץ אר"ת שהוא קרוב לפסיקה, חששו החרדים שההכרה בגיור הלא-אורתודוקסי קרובה מאי פעם. התעלול היה למנות ועדה ולבקש מבג"ץ להמתין. למשימה נבחר משה

נסים. רבים הופתעו שהסכים, אולם השבוע, כשהגיש את הדו"ח, ניכר היה שלא בכדי התגייס למשימה. אמנם עדיף שהצעת החוק שלו לא תעבור – נזקה גדול מקורטוב הטוב שבה – אבל חייבים להודות שהיא מפתיעה. אפילו מהפכנית.

נפגשתי עם משה נסים לפגישות ארוכות. הוא לא חס על זמנו, והצליח להדהים אותי – גם ברמת בקיאותו והיכרותו עם היהדות הקונסרבטיבית, ראשיה ופוסקייה לאורך הדורות. הוא סיפר כי אביו נהג לחלוק כבוד לראשי JTS – בית המדרש לרבנים של היהדות הקונסרבטיבית בארה"ב, שפקדו את ביתו מעת לעת בעת כהונתו (מי יכול לדמיין פגישות כאלה היום).

בעשור התשיעי לחייו נסים חר ומלא חיוניות. הוא כיהן כחבר כנסת כמה פעמים, והתעלולים הפוליטיים שבהם חזה ואותם רקח בימי חלדו יכולים למלא ספרייה. לליכוד הוא הגיע מהמפלגה הליברלית, וכמי ששרד את הסכנים הארוכות בין יצחק מודעי לגדעון פת ידע לזהות מקילומטרים תבשיל פוליטי קדוח. ועדיין, הוא הסתער על המטלה שקיבל בתיאבון של סייח צעיר. לכאורה אין מתאים ממנו. שר אוצר לשעבר, ושר משפטים לשעבר, וגם, נזכיר, בנו של רב ראשי לשעבר, הראשון לציון הרב יצחק נסים זצ"ל.

מה מהפכני? כשבן של רב ראשי מציע להוציא את הגיור מהרבנות הראשית לטובת רשות גיור עצמאית, עם ועדת היגוי שבה הרבנים הראשיים חברים אך ללא זכות וטו, מדובר בדרמה. כשהוא קובע שבועדת ההיגוי יישבו גם נציגי יהדות התפוצות, ואף מסביר מפורשות שיהיו אלה נציגי התנועות הקונסרבטיבית והרפורמית, יש בכך הכרה שאינני ממעיט בערכה. גם התעקשותו לעגן בחקיקה ראשית את פסיקת בג"ץ ולהקנות מעמד לגיורים רפורמיים וקונסרבטיביים, הנערכים בקהילה מוכרת בחו"ל לצורך חוק השבות, היא העלאה בקודש שיש לה ערך. אגב, גם להישגיהם של רבני צהר יש משמעות בדו"ח נסים: הכ"ל לת רבני הערים בקבוצת הדיינים הרשאים לגיור חשובה אפילו אם לא יכהנו לברם בהרכב בית הדין אלא עם דיון נוסף. החוק קובע שלפי שני דיינים יישק דבר, כלומר שני רבני עיר יוכלו להביס דיון מחמיר. אז למה בכל זאת עדיף שלא יחוקק החוק הזה? כי חוק הגיור נועד לבצר סטנדרט אורתודוקסי בלעדי לגיור בישראל, ולא די שלא ישיג דבר (רכבת הגיור עזבה את התחנה זה מכבר) אלא שבעצם חקיקתו יעמיק השסע עם מיליוני היהודים החיים בתפוצות. בחקיקתו תכריז על עצמה ישראל שהיא מדינת כל אורתודוקסיה, לא עוד מדינת היהודים באשר הם. זה רע, וזה מסוכן. מה שנחוץ כעת הוא ניסיון להרגיע, ולא להסיים את השבר. אך נראה כי להצעת נסים גם אין היתכנות פוליטית. החרד"לים – סמוטריץ' את אריאל – כבר על הגדרות, והחרדים נגדרים אחריהם כסומים, כרגיל כמעט. בסופו של דבר, אני מניח שהדו"ח ייאסף אל דו"חות אחרים שמעלים אבק במרתפי משרד ראש הממשלה. כשהוא יגיע לשם, שימסור ד"ש לחברו – הדו"ח על מתווה הכותל. לדו"ח הוא הייתה עדנה של כמה חודשים לפני שנפח את נשמתו, לדו"ח נסים אני נותן ימים. ■

ד"ר יזהר הס הוא מנכ"ל התנועה המסורתית